

**Ministerieel besluit tot
definitieve aanduiding van de ankerplaats
'Westhoekduinen - Duinen Cabour - De Moeren - overgang plateau van
Izenberge' te De Panne en Veurne**

**VICE MINISTER VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN FINANCIËN EN
BEGROTING EN RUIMTELIJKE ORDENING,**

Gelet op het decreet van 16 april 1996 betreffende de landschapszorg, gewijzigd bij de decreten van 21 oktober 1997, 18 mei 1999, 8 december 2000, 21 december 2001, 19 juli 2002, 13 februari 2004 en 10 maart 2006;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 27 juli 2004 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, gewijzigd bij de besluiten van 15 oktober 2004, 23 december 2005, 19 mei 2006, 30 juni 2006, 1 september 2006, 15 juni 2007, 28 juni 2007, 10 oktober 2007, 14 november 2007, 5 september 2007 en 22 september 2007;

Gelet op het ministerieel besluit van 31 december 2007 tot voorlopige aanduiding van de ankerplaats Westhoekduinen - Duinen Cabour - De Moeren - overgang plateau van Izenberge;

Gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 16 oktober 2008;

BESLUIT:

Artikel 1. 'Westhoekduinen - Duinen Cabour - De Moeren - overgang plateau van Izenberge' te De Panne en Veurne wordt definitief aangeduid als ankerplaats overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 16 april 1996 betreffende de landschapszorg, gewijzigd bij de decreten van 21 oktober 1997, 18 mei 1999, 8 december 2000, 21 december 2001, 19 juli 2002, 13 februari 2004 en 10 maart 2006.

Art. 2. § 1. Het algemeen belang dat de aanduiding verantwoordt, wordt door het gezamenlijk voorkomen en de onderlinge samenhang van de volgende intrinsieke waarden gemotiveerd:

1° natuurwetenschappelijke waarde:

De ankerplaats heeft geologische, geomorfologische, bodemkundige en biologische en landschapsecologische waarden.

De ankerplaats bestaat uit een unieke sequentie van quasi ongestoord aan elkaar grenzende grote landschappelijke eenheden die representatief zijn voor de kustvlakte en de overgang naar de landschappen van Binnen-Vlaanderen: het strand, de Jonge duinen van de Panne (met de Westhoek-Krakeelduinen, Calmeynbos en de Oosthoek), het Oudland-poldergebied van Adinkerke, de Binnenduinen van Ghyvelde-Adinkerke (Cabour-Garzebekeveld), de Moeren, de Buitenmoeren en het overgangsgebied naar het plateau van Izenberge.

Het strand tussen de Panne en de Frans-Belgische grens is grotendeels vrij van infrastructuurwerken ; de getijdenwerking heeft er vrij spel. Hierdoor zijn op het strand allerhande geomorfologische patronen te zien: een afwisseling van strandruggen, zwinen en muien. De duinvoet werd echter over quasi de gehele lengte met beton versterkt, behalve een tiental meter nabij de grens en verder op Frans grondgebied. Nabij het Vissersdorp werd de betonnen duinvoet op twee plaatsen over een twintigtal meter verwijderd voor het begeleid laten ontstaan van een sluffer, waardoor zich in de voorduinen een grotere biodiversiteit ontwikkelde.

Het Jong duinlandschap van De Panne vormt het meest gaaf gebleven zeeduinlandschap van de Vlaamse kust. Door het natuurlijk karakter en de natuurlijke processen die er nog over een grote oppervlakte kunnen doorgaan, is dit landschap uniek in Vlaanderen en België.

De Jonge duinen van De Panne behoren tot het paraboolduinencomplex, dat zich uitstrekt tussen Duinkerke en Oostduinkerke. Het wordt bepaald door een opeenvolging van uitgestrekte pannen en paraboolduinen. In het gebied komen talrijke micro- en macromorfologische duinvormen voor, waardoor een grote verscheidenheid aan biotopen aanwezig is. Door de eigen, natuurlijke dynamiek van het ecosysteem en de complexe hydrologische processen is tevens een grote variatie aan duinbodems aanwezig: zeer kalkrijk-matig kalkhoudend, sterk humeus-humusarm, droog-nat...

Dit uit zich in een zeer hoge graad van biodiversiteit zowel op het niveau van de soorten en de vegetatietypen, die verder nog wordt geoptimaliseerd door het voeren van een patroon- en procesgericht natuurbeheer.

Helm- en kalkrijke mosduinvegetaties zijn de meest karakteristieke begroeiingen van de zeereep en de chaotische voorduinen. De pannen in het jong paraboolduinlandschap bestaan naargelang hun leeftijd en het gevoerde natuurbeheer uit zeer waardevolle vochtige duinvalleivegetaties en nat schraalland of struweel van Kruipwilg, Duindoorn en Wilde Liguster. De paraboolduinen zijn vaak begroeid met Helm, mosduin of definitief gefixeerd onder Duindoornstruweel. Het centraal wandelduin is lange tijd in hoofdzaak onbegroeid geweest. Het voorbije decennium is echter een kolonisatie door Helm, Zandzegge en andere zandfixeerdere aan de gang.

De oude zuidelijke pannengordel was tot voor kort vaak dichtgegroeid met Duindoorn- en Ligusterstruweel. Door het gevoerde natuurbeheer en door natuurlijk afsterven is het struweel op verschillende plaatsen vervangen door waardevol vochtig schraal grasland, natte ruigten of struisrietvegetaties. De duinruggen zijn vaak begroeid met mosduin of duindoorn en de landinwaartse delen van zijn bebost.

De Westhoekduinen worden gekenmerkt door het voorkomen van een groot én stuivend duinencomplex welke op deze schaal een uniek natuurlijk proces is langs de Vlaamse kust.

De duin-polderovergang ter hoogte van de Oosthoekduinen is als fysieke grens duidelijk herkenbaar in het landschap, met een ongeschonden en onverharde duinovergangszone en karakteristiek kleinschalig landschap van de binnenduinrand gekenmerkt door de typische flora en fauna van vochtige

hooi- en weilanden (type Glanshavergrasland en Kamgrasland). In dezelfde zone komen waardevolle autochtone bomen en struiken voor o.a. hakhoutstoven van Fladderiep, Zwarte els knotbomen van populier (oude cultuurvariëteit) en Schietwilg.

Het poldergebied van Adinkerke kon al vrij vroeg ontgonnen worden. Het is tegenwoordig hoofdzakelijk als akkerbouwgebied in gebruik. De wegen, waterwegennet en bewoningssites getuigen van de vroegste ontginningsgeschiedenis (10-11de eeuw) van het gebied.

Ten zuiden van het kanaal Duinkerke-Nieuwpoort situeert zich een bodemkundige overgangszone van polder- naar duinstreek (Cabour); het betreft een uitgezandde strook met kleinschalige percelering, relictten van historisch permanente graslanden en het voorkomen van autochtone bomen en struiken (Olmén).

De Duinen van Cabour en het Garzebekeveld zijn een gaaf relict van de 'Binnenduinen van Ghyvelde-Adinkerke'. Deze duinen zijn minstens 5000 jaar oud. Hoewel het duinreliëf bij een eerste aanblik natuurlijk oogt, zijn grote delen ervan zeer sterk antropogeen beïnvloed (militaire activiteiten gedurende beide wereldoorlogen en de aanleg van het kasteeldomein in de Cabourduinen, zandwinning en bebouwing op het Garzebekeveld).

De bodem van de Cabourduinen en het Garzebekeveld is over het algemeen tot op grote diepte ontkalkt, alleen in de noordelijke randzone van de Cabourduinen is de duinbodem matig kalkhoudend. Dit resulteert daar in een unieke combinatie van half-natuurlijke vegetatietypen dat elders langs de kust amper aanwezig is. De ontkalkte duinbodems worden begroeid door mossenrijke Struisgraslanden en zeer korstmossenrijke zure mosduinen (Dwerghaver-verbond). In het Garzebekeveld resten hiervan slechts enkele fragmenten, naast enkele kleine bremstruwelen. In de zone met kalkhoudende duinbodems van het Cabourdomein komen in de graslanden soorten voor die hun optimum hebben in droog tot mesofiel kalkrijk duingrasland.

Het Garzebekeveld is geologisch zeer waardevol en biedt een wetenschappelijke informatiewaarde voor de vervollediging van de zeespiegelcurve in de periode tussen 3000 en 1500 jaar geleden; het is één van de weinige plaatsen in de kustvlakte waar jonge zeespiegelindicatoren aanwezig zijn.

De bodemkundige overgangszone naar de Moeren is meestal nog gaaf maar beide landschappelijke eenheden zijn fysiek van elkaar gescheiden door de autosnelweg A18.

Het gebied van de Moeren is in de quartaire ontstaansgeschiedenis van de westelijke kustvlakte een buitenbeentje. Het is in tegenstelling tot de meeste andere plaatsen, waar gedurende 2000 à 3000 jaar geleden veenvorming plaats heeft gevonden, altijd als wadgebied blijven bestaan. Door de lage ligging onder het zeeniveau bij laagwaterniveau bleef het gebied ook na de definitieve inname van de kustvlakte, nog zeer lang - tot de 17de E - bestaan als een waterrijk gebied. De droogmaking van de Moeren en de ontginning van het gebied gebeurde op een planmatige wijze. De aanleg van het Ringslot rondom de droogmakerij en het dambordvormig ontginningspatroon zijn hiervan nog steeds de getuige. De Moeren zijn vandaag bij uitstek een landbouwgebied.

De Buitenmoeren is een voorbeeld van een poldergebied waar het kustveen in de 13de eeuw werd ontgonnen. Het oude radiale ontginningspatroon tussen de Bergenvaart en het Ringslot en de bochtige wegen gelegen op zandige

geulgronden verwijzen naar de specifieke bodemkundige toestand van dit gebied en zijn goed herkenbaar in het landschap.

De voormalige Bulskampgeul, huidige Bergenvaart, vormt de fysische grens tussen de Buitenmoeren en het overgangsgebied naar het plateau van Izenberge welke getypeerd wordt door een zeer grote verscheidenheid aan bodemtypes en overgangsgronden in relatie tot de hoogteligging van 2,5 m naar 12,5 m TAW , gaande van zandige geulgronden, zware poelgronden en plaatselijke veengronden in de kustvlakte naar lemige zandgronden en zandige leemgronden van het plateau van Izenberge.

In deze hoger gelegen overgangszone komen tevens nog een aantal locaties van autochtone bomen en struiken voor, die deels verwijzen naar het voormalige bocagelandschap

De unieke sequentie van onderling verscheiden en samenhangende landschapseenheden zowel naar ontstaan- en ontginningsgeschiedenis, als naar visuele verschijningsvormen, geeft de ankerplaats een grote wetenschappelijke informatiewaarde

2° historische waarde :

De historische waarde van de ankerplaats wordt voornamelijk bepaald door de ontstaan, ontginning- en bewoningsgeschiedenis van het gebied, die representatief is voor de geschiedenis van de kustvlakte en herkenbaar in de onderscheiden landschapseenheden en hun onderlinge samenhang.

Omwille van de rijke historiek heeft het gebied tevens een grote archeologische waarde. Naast de gekende archeologische sites en vondsten, die teruggaan tot de Steentijd met hoogtepunten in de late IJzertijd en Romeinse tijd, zijn tal van nederzettingen uit de vroege Middeleeuwen aanwezig (cfr overgangszone Plateau van Izenberge).

Bewoningssporen in het deelgebied van de jonge duinen van De Panne: dd. IJzer-, Romeinse en Vroeg-middeleeuwse tijd in de grotendeels overstoven duinbodems van de 'Oude duinen van de Panne'.

Het Centrale wandelduin (Westhoekduin) is het enig relict van de 13de eeuwse loopduinfase en de 14de-16de eeuwse paraboolduinfase.

In de secundaire paraboollandschappen van de jonge duinen van de De Panne vindt men relictten van agropastoraal gebruik, namelijk zeer humeuze door grasland gedomineerde duinbodems en de omwalde deels met loofhout beplante geëgaliseerde akkertjes in de Westhoek en het kleinschalig geperceleerd landschap ter hoogte van de Oosthoek.

Het Calmeynbos is de getuige van de bebossingsgolf van eind 19de-begin 20ste eeuw. Het is de enige goed geslaagde duinbosaanplant uit die periode en op dergelijke schaal die vandaag in de Vlaamse kustduinen nog aanwezig is. Het is tevens het enige overgebleven duin dat als hooghout werd aangeplant en beheerd.

De duin-polderovergang ter hoogte van de Oosthoekduinen wordt gekenmerkt door een kleinschalig landschap met getuigen van oude landbouwgebruiksvormen: de aanwezigheid van hakhoutstoven en knotbomen.

In de overgangszone van polder naar de Cabourduinen zijn eveneens relictten van historisch permanente graslanden en relictten van perceelsrand- en erfbeegroeiing aanwezig (olmenhaagjes, olmenhoutkanten).

Het toponiem Garzebekeveld sloeg aanvankelijk op het volledig op Vlaams grondgebied gelegen deel van de Oude duinen van Ghyvelde-Adinkerke, dat

vanaf de 12de eeuw volgens de grafelijke akten als 'harena dunarum' -dit is jachtgebied- dienst deed.

In de 12de eeuw kwam het duinengebied via grafelijke schenking in handen van de heren van Hondschote en hun erfgenamen tot het einde van de 17de eeuw. De Cisterciënserabdij Ter Duinen verwierf vanaf midden 12de eeuw het westelijk deel van de Cabourduinen, behorende tot het uithof van het Groot Moerhof, en in gebruik als wei- en hooiland en als jachtgebied.

In de 18de eeuw is in het centrale deel een kleine landbouwnederzetting aanwezig dat later zou uitgroeien tot het inmiddels verwoeste kasteel van Cabour. Het toponiem Garzebekeveld wordt nu gebruikt om het meest oostelijk, nog onbebouwd gebied aan te duiden van deze oude duinentong.

In de Cabourduinen zijn nog belangrijke relictten aanwezig van militaire activiteiten uit beide wereldoorlogen o.a. loopgrachtenstelsels en bunkers uit WO-I en de grotendeels als monument beschermde zeer gave veldbatterij "Schlieffen" (WO-II) bestaande uit een geheel van commandobunker en geschutbunkers en -stellingen met de bijbehorende coulisse-loopgrachten. Omwille van hun gaafheid en typologische zeldzaamheid, zijnde uniek bewaarde onderdelen van de Duitse kustverdediging van de 'Atlantikwall' heeft dit militair erfgoed een historische en industriële archeologische waarde.

Tevens hebben de restanten van het in WO-I aangelegd waterwinningsstelsel een historische en industriële archeologische waarde.

Het radiale ontginningspatroon in de Buitenmoeren, geënt op het Ringslot van de Moeren en de Bergenvaart als belangrijke afwatering en transportassen, verwijst naar de veenontginning in 12de en 13de eeuw gestuurd door het Groot Moerhof, uithof van de Duinenabdij te Koksijde, en het Moerhof en de Ameliehoeve, hoeven van de Sint-Niklaasabdij van Veurne. In de Moeren, die in de 17de eeuw ontgonnen werden, gebeurde de in cultuurname nog beter georganiseerd en volgens een strak meetkundig patroon van grote, rechthoekige kavels, dijken en rechtlijnige grachtengangen. De Moeren zijn samen met de Meetkerkse Moeren de enige droogmakerij in Vlaanderen. Het ontginningspatroon en de bijbehorende infrastructuur in functie van bemaling, Ringslot, St. Karel- en St Gustaafmolen, de Seine, en pompstations zijn goed bewaard gebleven en omvatten tevens de belangrijkste historische waarden van de Moeren

Tijdens WO-II werd om strategische redenen, het gebied van de Moeren opnieuw onder water gezet (1944). Na de drooglegging werden 21 landbouwwoonsten en 5 dubbelwoonsten opgetrokken (1947-1948). Kenmerkend is de eenheidarchitectuur van deze naoorlogse noodwoningen voor landbouwers. Ze werden opgetrokken volgens een historiserende wederopbouwarchitectuur van kort na WO-II ; deze woningen vormen het meest kenmerkende aspect van de landelijke bewoning in de Moeren.

In het gehucht de Moeren (W. Coberghstraat) en verder langs de Moerstraat staan enkele kleine gebouwtjes, die kort na WOII in dit grensgebied dienst deden als schuilhokjes voor de douanebeambten. Ze herinneren aan de grenscontroles van voor het Shengen akkoord.

Het kasteel Sint-Flora, in 1853 tot een monumentale hoeve uitgebouwd, gold toen als modelhoeve voor veel polderboerderijen. Tijdens de eerste wereldoorlog nam de koninklijke familie hier tijdelijk haar intrek. Bij de boerderij was aanvankelijk ook een jeneverstokerij gepland, die echter nooit in werking trad. Naast dit monumentale bouwwerk is er tevens klein historisch bouwkundig erfgoed aanwezig dat gerelateerd is aan het (land)grensgebied, de douanehuisjes.

De oudste continue bewoning in de ankerplaats situeert zich in de overgangszone van het Plateau van Izenberge omwille van zijn relatief

hogere ligging ten opzichte van het omgevende kustgebied. Minstens sinds de vroege middeleeuwen werd het gebied permanent bewoond. De ontginning ervan gebeurde ongeorganiseerd, op individuele basis. De onregelmatige kleinschalige percelering verwijst naar deze vroeg middeleeuwse ontginning, die in relatie stond tot de bodemkundige gesteldheid en het reliëf. Het overgangsgebied tussen polders en zandleemstreek is daardoor ook vandaag nog anders en grilliger gestructureerd. Het was aanvankelijk ook meer beboomd dan de poldervlakte, vandaar dat het ook wel als "Houtland" wordt aangeduid. Van het voormalige bocagelandschap resten nog enkele relictten, dit in tegenstelling tot vergelijkbare plaatsen in Frans-Vlaanderen.

Het gebied kent een rijke bewoningsgeschiedenis, die zich vertaalt in de hoge dichtheid aan waardevol erfgoed die er aangetroffen wordt in de dorpskernen (Houtem, Wulveringem en Vinkem), de gehuchten van het grensgebied en in het landelijk gebied. Behalve de gave dorpstructuur zelf, getuigt de grote variëteit aan bouwkundig erfgoed van de rijke (bouw)geschiedenis van dit oude ontginningsgebied: gotisch en laat-gotische kerk, 18 de eeuwse pastorie, kasteel van Beauvoorde, herenhoeven, waarvan de oudste teruggaan op omwalde sites, kleinere hoeven met losse opstelling van de onderdelen en een variatie aan burgerhuizen (kleine arbeiderswoningen, breedhuizen met één of twee bouwlagen), waarvan verschillende een functie als herberg hadden (zie verder). Daarnaast kwam een variatie aan klein bouwkundig erfgoed voor bv. conisch hondenhok, wagenhuizen, bakhuisjes en rosmolens.

3° esthetische waarde

De unieke sequentie van de onderling verscheiden en samenhangende landschapseenheden met markante terreinovergangen zijn representatief voor de westelijke kustvlakte en bepalend voor de belevings- en esthetische waarden van deze ankerplaats

De herkenbare en opmerkelijke terreinovergangen tussen de onderscheiden landschapseenheden met opvallende vergezichten zijn uitgesproken ter hoogte van de overgang van het strand naar de zeereepduinen, de onverharde duin-polderovergangszone van de Oosthoekduinen naar de Polder van Adinkerke, de overgangszone van de Polder van Adinkerke naar de Cabourduinen, de overgangszone van de Cabourduinen naar de Moeren en de overgangszone van de Moeren naar het Plateau van Izenberge .

Daarnaast bieden de onderscheiden landschapseenheden een grote verscheidenheid aan eigen landschapsvisuele kenmerken.

Het strand en het jong duinlandschap van de Panne biedt een grote verscheidenheid aan landschapsvisuele kenmerken bepaald door de uitgestrektheid en diversiteit van de aanwezige duinvormen en door het uitgebreid kleurenpalet en mozaïeken van open zandvlakten, begroeide duinentoppen, duingraslandjes, dicht struweel, bosjes. De typische panoramisch wijdse zichten naar de zee , de veelheid aan zichten in de duinen en de vergezichten naar de polders zijn kenmerkend voor de esthetische waarden en de belevingswaarden van strand en duinen.

Het onverharde pad en de natuurlijke duin-polderovergangszone van de Oosthoekduinen naar de Polder van Adinkerke heeft een hoge belevingswaarde en tevens mede door het visuele contrast van een gesloten begroeide duinrand naar het open poldergebied met verspreide hoeven een grote esthetische waarde. Ook de duin-polderovergangszone ten noorden en ten

zuiden van de Cabourduinen met mooie relictten van een kleinschalig cultuurlandschap hebben een grote belevings- en esthetische waarde. Zowel de hogere ligging als de vrij grillige topografie van de Cabourduinen en het mooie contrast tussen de beboste en verstruweelde zones en de open duingraslanden bepalen hoofdzakelijk de esthetiek van deze landschapseenheid. Een bijkomende belevingswaarde wordt geboden door de panoramische zichten richting de Moeren, en bij helder weer een zicht op de Vlaams-Noord-Franse getuigeheuvels.

De Moeren worden ruimtelijk en visueel duidelijk onderscheiden van de overige landschapseenheden door het goed bewaard dambordvormig ontginningspatroon en bijhorende bemalingsinfrastructuur, zoals het Ringslot en Sint-Karelsmolen. Dit opvallend wijdmazig coulissenlandschap met bomenrijen langs de ontginningswegen en zeer lage bebouwingsdichtheid en aanwezigheid van klein en landelijk bouwkundig erfgoed geeft dit gebied een hoge belevings- en esthetische waarde.

Het oude radiale ontginningspatroon tussen de Bergenvaart en het Ringslot en de bochtige wegen in de Buitenmoeren is bepalend voor de esthetische waarde van deze landschapseenheid.

De duidelijke visuele overgang van een open systematische landindeling in de Moeren naar een half- gesloten, kleinschaliger en grilligere percelering, wegen- en grachtennet in de overgangszone van het Plateau van Izenberge gekoppeld aan het waarneembaar hoogteverschil van 2,5m naar 12,5 m TAW, is tevens bepalend voor de belevings- en esthetische waarden van deze overgangszone.

Van op de zuidelijke oever van de Bergenvaart heeft men een overzicht op de lager liggende Moeren en de kaarsrechte dreven en bomenrijen langs perceelsranden en bij boerderijen.

De overgangszone naar het plateau van Izenberge gekenmerkt door de aanwezigheid van landschapsbeeld bepalend waardevol bouwkundig erfgoed dat zowel gegroepeerd is in de dorpskernen als verspreid aanwezig is in het landelijk gebied. De dorpskernen met bakstenen hallenkerk fungeren als landschapsbaken.

4° Sociaal-culturele waarde

Strand en duinen

In de periode rond de eeuwwisseling neemt het kusttoerisme, mede gestimuleerd door het Belgisch koningshuis, een hoge vlucht. Op initiatief van Leopold-II wordt in 1885 gestart met de aanleg van de kusttram en de 'Koninklijke baan'. In 1905 is De Panne met Het Zoute (Knokke) door de tramlijn verbonden. Voordien was De Panne enkele bereikbaar vanuit het station Adinkerke (1870). De Koninklijke baan bereikt De Panne in 1933. Spoedig volgt ook de private sector deze trend en worden hotels en vakantieverblijven opgetrokken. De Dumontwijk (buiten de ankerplaats gelegen) refereert aan de typische Cottagestijl maar bevat ook een kenmerkend regionaal karakter met de baksteenarchitectuur. De wijk geeft een indruk van het verblijfstoerisme in de 19e - 20e eeuw.

Na WO-I en het invoeren van de verplichte en betaalde week verlof (1936) verdwijnt geleidelijk het elitair karakter van het kusttoerisme. Aan de kust verschijnen de eerste kampeerterrainen, jeugdherbergen en kindershomes. Na de tweede wereldoorlog wordt de toeristische uitbouw van de kust op grote schaal aangepakt. De oppervlakte ingenomen door verblijfsrecreatieve

voorzieningen (campings, chalet-parken...) stijgt spectaculair. Het secundaire wegennet breidt, samen met de bewoning gevoelig uit. De kust krijgt daardoor de allure van een grootstedelijke agglomeratie en het duinareaal geraakt sterk versnipperd.

Bij de lokale bevolking, vroeger overwegend landbouwers-vissers, verdwijnt geleidelijk het agrariërs-bestaan. Ze leggen zich meer en meer toe op het toerisme en de daarbij horende nevenactiviteiten.

Om in het onderhoud van al de toeristen te kunnen voorzien, moet de drinkwaterbevoorrading op peil gebracht worden. De gemeenten van de Westkust kiezen voor waterwinning in de duinen. Hiertoe werd in 1924 de intercommunale waterwinningsmaatschappij Veurne Ambacht opgericht. De aanleiding tot de oprichting was het bestaan van een zeer beperkte drinkwatervoorziening in de Cabourduinen, aangelegd door het Belgische Leger als bevoorrading van de troepen in de Eerste Wereldoorlog. Het steeds toenemend waterverbruik leidde uiteindelijk tot extra waterwinningen te Koksijde (1960) en in de Krakeelduinen en Calmeynbos (1967).

Het grensgebied

De ligging van de ankerplaats langs de Belgisch-Franse grens heeft een impact op gebruiken en gewoontes van de bewoners en zorgt tevens voor een vorm van 'grenstoerisme'. Voor de afschaffing van de grenscontroles (in uitvoering Shengen akkoord-1985) waren smokkel en onhebbelijkheden van douaniers inspiratiebron voor (volks-)verhalen.

Voor de organisatie van de grenscontroles werd specifieke infrastructuur gebouwd op de gewestwegen, langs een aantal kleinere landelijke wegen o.a. in De Moeren werden wachthuisjes gebouwd. Onder impuls van het grenstoerisme ondergingen gehuchten soms een gehele metamorfose bv. de talrijke 'tobaccoshops in Adinkerke-Kanaalweg', de pralinezaken, brandstofstations, cafés en horeca op de grensovergang bij Bray-Dunes.

Herbergen

De ankerplaats wordt in het overgangsgebied naar het plateau van Izenberge gekenmerkt door het veelvuldig voorkomen van kleine en grotere herbergen, enerzijds te verklaren door de nabijheid van de landsgrens en anderzijds een gevolg van de oorlog.

Zo kan de toename van het aantal cafés in Vinkem verklaard worden door de aanwezigheid van kampementen, gelegen achter het front. In Vinkem ging het in die periode ondermeer om: De Arend, De Nieuwe Arend, De Vinkembeke, Het Zwarte Peerd, De Zon, De Oude Essel, De Nieuwe Essel. In de overgangszone zijn een aantal van deze herbergen als waardevol bouwkundig erfgoed aangeduid o.a. In de "Doode Mannen", Estaminet, "in de wandeling" Sommige ervan staan duidelijk in relatie met het grensgebied bv. relatie met grens "Au rendez-vous des chasseurs, Hondshootebaan 10 (Houtem). De nog resterende cafés bestaan vandaag vooral bij gratie van de dagtoerist, die in de ankerplaats komt fietsen, wandelen of er het erfgoed bezoekt (b.v. kasteel van Beauvoorde).

5° Ruimtelijk-structurerende waarde

De ruimte van de ankerplaats wordt in eerste instantie gestructureerd door de ligging en de opeenvolging van de onderscheiden grote landschappelijke eenheden: het strand, de Jonge duinen van de Panne, het poldergebied van

Adinkerke, de binnenduinen van Adinkerke-Ghyvelde, de Moeren, de Buitenmoeren en het overgangsgebied naar het plateau van Izenberge.

De twee duincomplexen (Westhoek-Krakeelduinen-Calmeynbos-Oosthoek en het domein Cabour-Garzebekeveld) structureren de verkeers- en waterwegen volgens een westzuidwest-oostnoordoost patroon, het kanaal Nieuwpoort-Duinkerke, de spoorweg Duinkerke-Adinkerke, de autosnelweg A18, N886 (Adinkerke-Bray-Dunes) en N39 (Adinkerke-Duinkerke).

De gewestweg N34 'Adinkerke-De Panne staat haaks op dit patroon en zorgt voor een fysieke scheiding tussen de Westhoek en de Oosthoekduinen.

Natuurlijke, markante en tevens structurerende elementen zijn de Noordzee, het strand, de strand-duinovergang, de duin-polderovergang (nabij de Oosthoek en de Westhoek): de overgang tussen de Binnenduinen van Adinkerke-Ghyvelde en de polder van Adinkerke en de Moeren.

Ten zuiden van Cabour structureren het Ringslot en de Bergenvaart de ruimte. Het geometrische ontginningspatroon van de Moeren wordt geaccentueerd door de begeleidende dreven en bomenrijen langs de hoofdwegen en gedeeltelijk ook langs waterwegen. Het ontginningspatroon van de Buitenmoeren wordt bepaald door het Ringslot waarop vaak haaks de ontwateringsgrachten zijn aangesloten. Dit zorgt voor een radiaal patroon, loodrecht op het Ringslot en de Bergenvaart.

De begeleidende lintbebouwing van het 't Zwaantje langs de Bergenvaart zorgt voor een ruimtelijke structurerende opdeling tussen de Moeren en de overgangszone van het Plateau van Izenberge.

De duidelijke visuele overgang van een open systematische landindeling in de Moeren naar een half- gesloten, kleinschaliger en grilligere percelering, wegen- en grachtennet in de overgangszone van het Plateau van Izenberge gekoppeld aan het waarneembaar hoogteverschil van 2,5m naar 12,5 m TAW, bepaalt in hoofdzaak de ruimtelijke structuur van deze overgangszone. Bijkomend zijn de verspreid voorkomende landelijke bebouwing en de kleine kerndorpen Houtem, Wulveringem en Vinkem omgeven door hoge en lage beplantingen bepalend voor de ruimtelijk-structurende waarde van deze landschapeenheid.

§ 2. De landschapskenmerken die typisch zijn voor de ankerplaats, met inbegrip van de ruimtelijke kenmerken die eigen zijn aan de waarden zijn de volgende:

1° Het strand tussen De Panne en de Frans-Belgische grens

- a) Zeer open landschap met typische geomorfologische kenmerken, zoals zwinen en muien, geen infrastructuurwerken op het strand.
- b) Natuurlijk karakter door actieve geomorfologische processen (eolisch en marien) en door visueel relatief ongestoorde strand-duinovergang voorbij het Vissersdorp tot Bray-Dunes (Frankrijk)
- c) In het kader van een natuurontwikkelingsproject werden twee sluffers gerealiseerd in de zeereep .

2° Het duingebied van de Westhoek, de Krakeelduinen, het Calmeynbos en de Oosthoek

- a) Meest gaaf gebleven zeeduinlandschap van de Vlaamse kust, bestaande uit verschillende deellandschappen met een zeer uiteenlopende ouderdom, vorm en begroeiing (voorduinen, de

- noordelijke pannengordel, het centraal wandelduin, de zuidelijke pannengordel en de binnenduinen),
- b) Samen met de Franse duinen van Le Perroquet 780 ha veruit het grootste, aaneengesloten grensoverschrijdende duingebied,
 - c) Het dynamisch proces van duinvorming is er in de verschillende stadia van ontwikkeling waar te nemen.
 - d) Het wandelduin is een uniek geomorfologisch fenomeen langs de gehele kustvlakte van de zuidelijke Noordzee. Hoge visueel-esthetische en geomorfologische waarde .
 - e) Duingebied met hoge graad van biodiversiteit. De uitgestrektheid biedt mogelijkheden tot het verder optimaliseren ervan,
 - f) Calmeynbos is resultaat van uniek hooghout-bebossingsproject vanaf 1902-1903 met verschillende soorten loofbomen, in tegenstelling tot andere duingebieden waar vooral met naaldbomen werd bebost (De Haan, Zwinduinen). De rechtlijnige paden getuigen van het systematisch bebossingspatroon. Biodiversiteit antropogeen beïnvloed.
 - g) Topografische ligging van het duinenmassief biedt gave vergezichten in noordwestelijke en noordoostelijke richting over het gehele duinlandschap richting Bray dunes en De Panne ; ook vergezichten in zuidelijke richting naar de polder van Adinkerke en naar de binnenduinen van Ghyvelde-Adinkerke.
 - h) De Jonge duinen zijn gedeeltelijk gevormd boven de zogenaamde 'Oude duinen van de Panne'. Dit gebied was al vrij vroeg bewoond: sporen uit Late IJzertijd, de Romeinse periode en van vroegmiddeleeuwse nederzetting, inclusief grafveld en 12de-eeuwse nederzetting op de binnenduinrand. Later sporen van landbouwactiviteit (duinakkertjes en weiland in de duinen) en poging om het overstuiven van de polders te voorkomen door aanplant van bomen en struiken op de zuidelijke duinrand.
 - i) Archeologisch erfgoed: Westhoekreservaat: Romeins kamp

3° Polder van Adinkerke

- a) Overwegend open landbouwgebied, met grote percelen akkerland. In het westen sterk versneden en tevens gestructureerd door west-oost verlopende infrastructuur (waterlopen, wegen en spoorweg) en bebouwing in de duin-polderovergangszone .
- b) Belangrijke landschapsecologische schakel tussen de binnenduinen van Ghyvelde-Adinkerke en het Jonge duingebied van De Panne,
- c) Zeer gave duin-polderovergang ter hoogte van Oosthoekduinen. Groot potentieel tot herstel van de natuurwaarden (basenrijk, achterduins moeras). Elders is duin-polderovergang fysisch verstoord door woningbouw en infrastructuur (wegen, spoorweg). Het Langeleed zorgt voor een drainerende werking .
- d) Gave duin-polder overgang nabij Cabourduinen, duidelijk herkenbaar in het landschap door de bewaard gebleven parcelering, het grondgebruik en het voorkomen van de kleinschalige bebouwing. op de fysische grens tussen polder- en duinen.
- e) Lintbebouwing langs de Duinhoekstraat (duin-polderovergang) en een landgrensoverschrijdend gehucht met horeca en winkels. Uitdeinende lintbebouwing langs het kanaal, elders lage bebouwingsdichtheid en verspreid voorkomen van landbouwbedrijven
- f) Bouwkundig erfgoed
 - Hoeves:
 - 1)De Pannelaan nr. 95. Z.g. ."Noordgasthuis" of .-- Gasthuishofstede ;

- 2) Noordhoekstraat nr. 5 Hoeve z.g. "De Zwarte Noend";
- 3) Smekaerstraat 33, 35, 37 ;
- 4) Duinhoekstraat 138 hoevetje " 't Craceelhof" ;
- 5) Langgeleedstraat nr. 1 Home "Kindervreugde" ;
- 6) Veldstraat nr 101 ;

g) Militair erfgoed

- 1) Bunker WO-II (nu vleermuizenreservaat), Langgeleedstraat , overzijds nr.1 naast spoorweg ;
- 2) Militaire begraafplaats ten zuiden van Calmeynbos ;
- 3) Vaag herkenbare restanten spoorwegcomplex ten zuidoosten van Zwarte hoek. Militaire veldspoorweg dd. WO-I (1915);

h) Waterbouwkundig erfgoed

- 1) Langgeleed ;
- 2) Kanaal Duinkerke-Nieuwpoort (17de eeuw), deed dienst als verbindingsweg tussen beide steden en Veurne ;
- 3) Twee schuiven op het Kanaal Duinkerke-Nieuwpoort (vak Adinkerke-Franse grens);
- 4) Hevel - 1935, aangelegd door IWVA voor drinkwatertransport vanuit de Cabourduinen ;

i) Archeologisch erfgoed :Archeologische site duin-polderovergang Oosthoek-Langgeleed;

j) Levend erfgoed :autochtone bomen en struiken in kleine landschapselementen: zeer typisch zijn de olmenbosje op de binnenduinrand en hier mee samengaand de olmenhagen rond de vaak oude (hoeve-/vissers)woningen. :

- 1) Duinhoekstraat, olmenhaag voor café 'Au val d'Or' ;
- 2) Duinhoekstraat (Oude duinhoekstraat), perceelsgrensbeplanting, tussen akker en weg ;
- 3) Oosthoek, houtkant op binnenduinrand met opmerkelijk hakhoutstoven van Fladderiep, langs het Artiestenpad, van kerkhof tot Sportlaan ;
- 4) Oosthoek, olmenbosje aan de Sportlaan-Artiestenpad, in het verlengde van de houtkant hierboven beschreven ;
- 5) Maerestraat, hoek met Duinkerke Keiweg, houtkant van olm op akkerrand;
- 6) Veldstraat, noordelijke binnenduinrand, olmenhaag rond huisweide van hoeve 't Leege en tuin van restaurant 't Cabourke;
- 7) Veldstraat, noordelijke binnenduinrand, olmenhaag rond huisweide van hoeve 'Ter Olme' ;

4° De Cabourduinen en het Garzebekeveld

- a) Het zijn één van de zeldzaamste en uniekste Binnenduinen van ons land, die tevens doorlopen op Frans grondgebied als 'Dunes Fossiles de Ghyvelde'. Beide terreinen worden als natuurgebied beheerd.
- b) Door de lange ontwikkelingstijd is de bodem van het duingebied op de meeste plaatsen sterk ontkalkt. Samen met de duinen van de Schuddebeurze (Lombardsijde), Nieuwpoort en d'Heye (Bredene) zijn dit de enige duingebieden langs de Vlaamse kust waar dit het geval is. De resulterende vegetaties zijn om dezelfde redenen zeldzaam:

- zeer korstmossenrijke mosduinen en zure (duin)struisgraslanden met hier en daar relictten van kalkrijke, droge duingraslanden .
- c) Historische en archeologische waarden: omwille van de natuurlijke hogere ligging dan het omgevende kustgebied gaan de sporen van menselijke activiteit terug tot de IJzertijd (pollenaanalyse), met opeenvolgende occupaties in de Merovingische en Karolingische periode (cfr. vondsten van aardenwerk, vooral ook op Frans grondgebied).
- d) Cabourduinen en Garzebekeveld deden vanaf de 12de eeuw lange tijd dienst als konijnenwarande, ook nog enkele restanten van afgezande en omwalde akkertjes en relictten van walbegroeiing.
- e) Sterke antropogene invloed op het einde van de 19de en vooral in de 20ste eeuw in de Cabourduinen (bouw van het kasteel, belangrijke militaire positie in WO I en II, waterwinning)
- f) Militair erfgoed :
- 1) Veldbatterij Adinkerke: vrij intact geheel van geschutsbunkers, commandobunker, granaatwerpstelling, loopgraven... ;
 - 2) Restanten WO-1: loopgraven, bunkers, locaties veldhospitalen...;
- g) Industrieel archeologisch :
- 1) Gebouwen en (grotendeels ondergrondse) infrastructuur voor de drinkwaterwinning (waterleidingen, pompputten en inspectiewegen- en putten) ;
- h) Bouwkunig erfgoed :
- Kasteel:
- 1) Ruïne van het kasteel en bijhorend park: kelderruïne, ruïne conciërgewoning, park met stinseplanten, walgracht ;
- Hoeven
- 2) Hoeve: Cabourgweg nr.1 ;
 - 3) Hoebetje : Moeresteenweg nr. 143-145 ;
- Burgerwoning
- 4) Maerestraat nr 3, arbeidershuisje met duivenhok ;
- i) Levend erfgoed :
- 1) Cabourweg, olmenbosje, (*Viola odoratae-Ulmetum*) op de zuidelijke binnenduintrand van de Cabourduinen ;
 - 2) Cabourweg, hoek met Moeresteenweg, olmenhaag rond de tuin van het hoekhuis ;
- j) Overgang naar de Moeren is fysisch onderbroken door het tracé van de A18.
- k) Hier en daar doorkijk richting de Moeren en het plateau van Izenberge. Bij helder weer reikend tot de Westvlaamse en Noordfranse getuigeheuvels (Rodeberg-Zwarteberg-Kasselberg).

6° De Moeren

- a) Enigszins afwijkende Quartaire ontstaansgeschiedenis in vergelijking tot andere delen van de westelijke kustvlakte (cfr permanent wadgebied en later uitgestrekte, bevaarbare waterplas versus overwegend veengebied) en gekenmerkt door uitgesproken lage ligging onder zeeniveau bij laagwaterstand.

- b) Samen met de Meetkerkse moeren de enige droogmakerij van in de kustpolders (eerste drooglegging-1626), dambordvormig ontginningspatroon en bijhorende bemalingsinfrastructuur (o.a. Ringslot + molens) goed bewaard gebleven en zeer herkenbaar in landschap door het voorkomen van bomenrijen langs de ontginningswegen. Strak geometrisch patroon van grachten en sloten, die de perceels- en wegenstructuur bepalen.
- c) Opvallend wijdmazig coulissenlandschap door de belijning van de bomenrijen langs de ontginningswegen en de zeer verspreide bebouwing.
- d) Grote en aaneengesloten akkerlandcomplexen,
- e) Zeer lage bebouwingsdichtheid en aanwezigheid van klein en landelijk bouwkundig erfgoed dat verband houdt met de droogmaking en achtereenvolgens het in cultuur brengen van de Moeren. Langs de noordrand treft men kleinschaligere percelering aan met verspreid voorkomende graspercelen, welke verwijzen naar de middeleeuwse veenontginning gestuurd door het "t Groot Moerhof", uithof van de Duinenabdij van Koksijde.
- f) De bebouwing van De Moeren wordt gekenmerkt door de historiserende wederopbouwarchitectuur van kort na de tweede wereldoorlog. Het is het meest kenmerkende aspect van de landelijke bewoning in de Moeren. Het zijn kleine woningen, bestaande uit één bouwlaag met pannendak, aanwending van zijtuitgevels met sierkrul onder kroonlijst, witgeschilderd of -gekalkt, boogvormige voordeur met rode bakstenen omlijsting rode bakstenen strikken boven de ramen, beluikt. Deze worden hierna verder beschreven onder typologie van voormalige noodwoning.

g) Bouwkundig erfgoed :

Hoeves

- 1) Ringslotstraat nr. 1 ;
- 2) Ringslotstraat nr. 8. Z.g. .Groot Moerhof ;
- 3) Kasteellaan nr.4 Kasteelhoef Sint-Flora ;
- 4) Kosterstraat nr.2 (St. Léon) , nr.3 (Hofleen 1620) en nr. 4 (St.Antoine);
- 5) Noordmoerstraat nr. 6 (St.Julie);
- 6) Moerkerkestraat nr 2, nr 3 en nr 4, " 't Moerland" ;

Noodwoningen

- 1) Debarkestraat nr. 9, nr. 2 , nr.5 (St.Gonzalve) en nr.6 (St. Jozef);
- 2) Middenweg nr7 en nr.8 ;
- 3) Noordmoerstraat nr.5,nr 7,nr 8,nr 9, nr 10, nr 12, nr 13 en nr 15 ;
- 4) Moerkerkestraat nr 1, nr 5, nr 6, nr 7 en nr 9 ;

h) Waterbouwkundig erfgoed (geordend van noordwest naar oost en zuid)

- 1)Ringslot aangelegd voor de opvang en afvoer van het opgepompte water uit de Moeren (1626);
- 2)Brug over Ringslot, nabij Speievaart ;
- 3)Brug over Ringslot, nabij Sint-Amelia ;
- 4)Schuif op Annekensleed (bij Ringslot);
- 5)Brug over Ringslot, in de buurt van hoeve Sint-Marie ;
- 6)Schuif op het Bernardsleed-Ringslot ;
- 7)Debarkestraat zn.nr. Sint Karelsmolen en molenaarshuis ;
- 8)Pompstation(midden 19de eeuw) bij de Sint-Karelsmolen ;
- 9)Debarkestraat zn.nr.Sint-Gustaafmolen en Molenaarshuis ;

- 10) Sint-Gustaafmolen, Afwateringsschuif op de Nieuwe gracht (1ste helft 19de eeuw);
- 11) Molen ten zuiden van Hoeve Sint-Louis ;
- 12) Brug over Ringslot;
- 13) Brug op de Middelstraat ;
- 14) Molen, thans pompstation de Seine ;
- 15) Wachtersgebouw pompstation ;
- 16) Molen thans pompstation ;
- 17) Brug over het Ringslot ten zuiden van Hoeve Sint-Klara ;

7° De Buitenmoeren

- a) In tegenstelling tot de Moeren, voormalig veengebied dat in de loop van de 13de eeuw werd ontgonnen. De smalle strookvormige percelering die hiervan het gevolg was, is verdwenen door de schaalvergroting in de landbouw (o.a. ruilverkaveling),
- b) Het landgebruik (o.a. wegen, afwatering en percelering) wordt gestructureerd door het Ringslot, dat zorgt voor de afwatering via grachten en sloten, en vertoont hierdoor een radiaal patroon. De wegen, sloten en grachten lopen loodrecht of parallel aan het Ringslot.
- c) Oostgrens van het gebied is oude polderweg, gelegen op voormalige geul
- d) Bestaat uit een afwisseling van akkers en weilanden
- e) Er is vooral verspreide bebouwing van in hoofdzaak landbouwbedrijven. De architectuur van de moderne landbouwbedrijven is veelal visueel storend,
- f) Bouwkundig erfgoed :
Hoeves
 - 1) Kromfortstraat nr. 25. Adinkerke z.g. "Groot Moerhof" ;
 - 2) Bewesterpoort 3 Veurne (Bulskamp) z.g. "'t Groot Zwaanhof" ;
 - 3) Bewesterpoort 17 Veurne (Bulskamp) z.g. "Klein Zwaanhof" ;
 - 4) Cromfortstraat 13 Veurne (Bulskamp) z.g. "Drie Hofsteden" ;
 - 5) Valkenstraat z.nr. Veurne (Bulskamp) ;
- g) Waterbouwkundig erfgoed :

Op en langs de Bergenvaart (van zuidwest naar noordoost) :

- 1) Schachtsbrug
- 2) Brug bij bemalingsstation
- 3) Bemalingsstation met schuif ;
- 4) Vanheebrug ;
- 5) Gemetenbrug ;
- 6) Steenbakkerijbrug ;
- 7) Brug (Cambierbrug) ;
- 8) Brug voorheen veer 'Passage de Draeye Plank' ;
- 9) Perenbrug ;
- 10) Houtemsluis ;
- 11) Baldenbrug ;
- 12) Sohiersbrug ;
- 13) Brug op de Karreweg over de Bergenvaart ;
- 14) Schuif en voormalige brug op de Krommegracht ;
- 15) Brug over de Bergenvaart ;
- 16) Valkenbrug ;
- 17) Monding Steengracht ;
- 18) Pompstation op de Nieuwe gracht ;
- 19) Bulskampbrug ;

8° Het overgangsgebied naar het Plateau van Izenberge

- a) De onregelmatige kleinschalige parcelering verwijst naar een ongeorganiseerde individuele vroeg middeleeuwse ontginning in relatie tot de bodemkundige gesteldheid en het reliëf ;
- b) In oorsprong bocagelandschap, vandaar ook de naam "Houtland". Nu nog slechts relictten van perceelsrandbegroeiing bestaande uit solitaire hoogstammigen, knotbomen, meidoornhagen en gemengde houtkanten, meer en meer ook open zones door het verdwijnen van de perceelsrandbegroeiing ;
- c) Het wegenpatroon getuigt van de vroegmiddeleeuwse ontginning van het gebied ;
- d) De oude bewoningsgeschiedenis wordt gereflecteerd in de grote rijkdom aan bouwkundig erfgoed die nu nog aanwezig is. Dit erfgoed is vooral geconcentreerd in de nog gave dorpskernen die gedomineerd worden door een gotische of laat-gotische bakstenen kerk(toren) ;
- e) Herkenbare elementen van de embryonale dorpsgenese zijn bijvoorbeeld de samenhang tussen kerk + pastorie (Houtem), kerk + kasteel+pastorie (Wulveringem) , kerk+pastorie (Vinkem) en de herenboerderijen in de onmiddellijke omgeving hiervan ;
- f) De bewoning is vooral geconcentreerd in de dorpskernen, in de nabijheid van de landgrens zijn de woningen gegroepeerd in gehuchten. Elders vooral verspreide hoeves met vaak nog huisweiden. Hogere dichtheid dan de aangrenzende Moeren ;
- g) Bouwkundig erfgoed :

Kasteel:

- 1)Kasteel van Beauvoorde, regionale Vlaams-renaissancestijl, Wulveringemstraat, Veurne (Wulveringem) ;

Kerk:

- 1)Parochiekerk O.-L.-Vrouw-Hemelvaart, gotische hallekerk, Kerkhoek Z.nr. Veurne (Houtem) ;
- 2)Vml. parochiekerk St.-Audomarus, laat-gotische kerk Vinkemstraat Z.nr. Veurne (Vinkem) ;
- 3)Parochiekerk O.-L.-Vrouw-Hemelvaart, laat-gotisch Wulveringemstraat Z.nr., Veurne (Wulveringem) ;

Kapel:

- 1)Wegkapel 1925, O.-L.-Vr. Troost in Nood Kwadestraat Z.nr.Veurne (Wulveringem) ;

Pastorie-kapelanie:

- 1)Pastorie, Vlaamse renaissancestijl, Kerkhoek 4, Veurne (Houtem) ;
- 2)Vml. kapelanie, thans conciërgewoning kasteel Beauvoorde Kasteeldreef 1 Veurne (Wulveringem) ;
- 3)Pastorie, dubbelhuis Wulveringemstraat 3, Veurne (Wulveringem) ;

Woningen :

- 1)Huis, Dorpsstraat 14, Veurne (Houtem) ;
- 2)Huis met winkelpui, Dorpsstraat 16, Veurne (Houtem) ;
- 3)Hoekhuis, Dorpsstraat 27, Veurne (Houtem) ;
- 4)Hoekhuis, enkelhuis XIXB, Dorpsstraat 36, Veurne (Houtem) ;
- 5)Dubbelhuis XIX, Dorpsstraat 41, Veurne (Houtem) ;
- 6)Enkelhuis, Dorpsstraat 43, Veurne (Houtem) ;
- 7)Breedhuis met winkelpui, Dorpsstraat 43, Veurne (Houtem) ;

- 8) Dubbelhuis, jaarankers 1836, Dorpsstraat 45, Veurne (Houtem);
- 9) Rijhuizen onder zadeldaken, Dorpsstraat 47, 49, 51 Veurne (Houtem);
- 10) Arbeiderswoningen, Fort 6, 7 Veurne (Houtem);
- 11) Hoekhuis dubbelhuis kern 1769, Kerkhoek 1, Veurne (Houtem);
- 12) Breedhuis, Kerkhoek 2 Veurne (Houtem);
- 13) Dubbelhuis 1876, Kerkhoek 5 Veurne (Houtem);
- 14) Enkelhuis XIXA, Dorpsstraat 8 Veurne (Houtem);
- 15) Gebouwencomplex, z.g. "Oostmolenhuis", Moeresteenweg Veurne (Houtem);
- 16) Arbeiderswoningen Sacramentstraat 59, 61, 63 Veurne (Houtem);
- 17) Boerenarbeidershuisje, Sikkelstraat 4 Veurne (Houtem);
- 18) Z.g. "'t Scheurvliet", dubbelhuis Vinkemstraat 22, Veurne (Vinkem);
- 19) Boerenarbeidershuisjes, Zomerweg 1, 2, 3 Veurne (Vinkem);
- 20) Arbeidershuizen, Gouden Hoofdstraat 14, 14 A (met jaarankers 1881) Veurne (Wulveringem);
- 21) Eenheidsbebouwing huizen XIX d Gouden-Hoofdstraat 18 Veurne (Wulveringem);
- 22) Boerenburgerhuis dubbelhuistype, Gouden-Hoofdstraat 18 Veurne (Wulveringem);
- 23) Breedhuis, Gouden-Hoofdstraat 20, Veurne (Wulveringem);
- 24) Arbeiderswoning en vml. smidse, breedhuizen nr. 2, Gouden-Hoofdstraat 22, 24, Veurne (Wulveringem);
- 25) Breedhuis, Gouden-Hoofdstraat 26 Veurne (Wulveringem);
- 26) woning, Gouden Hoofdstraat 48 Veurne (Wulveringem);
- 27) Breedhuizen 1866 Gouden-Hoofdstraat 50, 52 Veurne (Wulveringem);
- 28) Breedhuizen XIX B, jaarsteen 1866 Gouden-Hoofdstraat 56, 58 Veurne (Wulveringem);
- 29) Breedhuis, XIX d Gouden-Hoofdstraat 60 Veurne (Wulveringem);
- 30) Herenhuis en achtergebouwen, vml. Notariswoning Gouden-Hoofdstraat 62-64, Veurne (Wulveringem);
- 31) Ommuring Kasteeldomein, Kasteeldreef 1 Veurne (Wulveringem);
- 32) Z.g. "In de Kasteeldreef", breedhuis, Kasteeldreef 2 Veurne (Wulveringem);
- 33) Tweewoonst, Wulveringemstraat 1 Veurne (Wulveringem);
- 34) Dubbelhuis 1869 Wulveringemstraat 6 Veurne (Wulveringem);
- 35) Arbeidershuizen : Wulveringemstraat 17, 20, znr., 23, 35 en 46 Veurne (Wulveringem);
- 36) Arbeiderswoning, vml. tuinierswoning kasteel Beauvoorde, Wulveringemstraat 12 Veurne (Wulveringem);
- 37) 19de eeuwse woningen, Wulveringemstraat 22, 31 en znr.;
- 38) Burgerhuizen, Wulveringemstraat 13-15 Veurne (Wulveringem);
- 39) Gemeenteschool, Wulveringemstraat 14 Veurne (Wulveringem);
- 40) Breedhuis met dwarsschuur, z.g. "In 't hof van commerce" Wulveringemstraat 16 Veurne (Wulveringem);
- 41) Hoekhuis, diephuis, Wulveringemstraat 21 Veurne (Wulveringem);
- 42) Hoekhuis, breedhuis, Wulveringemstraat 27 Veurne (Wulveringem);
- 43) Breedhuis, Wulveringemstraat 29, Veurne (Wulveringem);
- 44) XIX-arbeiderswoning, breedhuis, Wulveringemstraat 34 Veurne (Wulveringem);
- 45) Arbeidershuisjes, breedhuizen Wulveringemstraat 36, 38 Veurne (Wulveringem);
- 46) Z.g. "Driekoningen", 1598, vml. herberg, dubbelhuis, Wulveringemstraat 40 Veurne (Wulveringem);
- 47) Breedhuis, Wulveringemstraat 42, Veurne (Wulveringem);
- 48) Arbeidershuisjes, Zwaantje 6, 7, Veurne (Wulveringem);
- 49) Breedhuizen, XIXA, Zwaantje 10, 11 Veurne (Wulveringem);
- 50) Breedhuizen, Westmolenstraat 7, 8, Veurne (Houtem);
- 51) Huizen, Kwadestraat 1-15, Veurne (Vinkem);

52)Burgerhuis, Kwadestraat 16 Veurne (Wulveringem);

Hoeven:

- 1)Hoevegebouwen, boerenhuis 1857, Driekoningenstraat 1, Veurne (Houtem);
- 2)Hoevegebouwen, Driekoningenstraat 2, Veurne (Houtem);
- 3)vml. boerenarbeidershuisje en bakhuis, Elzentapstraat 5, Veurne (Houtem);
- 4)Boerenarbeidershuisje, Fort Z.nr., Veurne (Houtem);
- 5)Hoevegebouwen, boerenhuis 1815, Doornstraat 6, Veurne (Houtem);
- 6)Hoevegebouwen, jaartal 1823, Goemoetestraat 3, Veurne (Houtem);
- 7)Hoevegebouwen, Grayaertstraat 3 Veurne (Houtem);
- 8)Hoevegebouwen, Grayaertstraat 4 Veurne (Houtem);
- 9)Hoevegebouwen, Heidenstraat 1 Veurne (Houtem);
- 10)Stalgebouw, Heidenstraat 1 Veurne (Houtem);
- 11)Hoeve losse bestanddelen, boerenhuis 1863, Hondshootebaan 11 Veurne (Houtem);
- 12)Hoevegebouwen, boerenhuis 1829, Hondshootebaan 14 Veurne (Houtem);
- 13)Hoeve losse bestanddelen, Hondshootebaan 15 Veurne (Houtem);
- 14)Hoevegebouwen, z.g. "Eikenbrand", Houtemstraat 24 Veurne (Houtem);
- 15)Hoevegebouwen, z.g. "Ten Avondlande", Houtemstraat 25 Veurne (Houtem);
- 16)Hoevegebouwen, Jagersstraat 2 Veurne (Houtem);
- 17)Hoeve losse bestanddelen, Kerkhoek 7 Veurne (Houtem);
- 18)Hoevegebouwen, Ketseweg 1 Veurne (Houtem);
- 19)Hoevegebouwen, Moeresteenweg 18 Veurne (Houtem);
- 20)Hoevegebouwen, Molenstraat 6 Veurne (Houtem);
- 21)Hoeve losse bestanddelen, Oostmoerstraat 3 Veurne (Houtem);
- 22)Hoeve losse bestanddelen, Reningheersdijkstraat Z.nr.Veurne (Houtem);
- 23)Z.g. "Klangeveurst", "Langheveust", hoevegebouwen, Reningheersdijkstraat 8 Veurne (Houtem);
- 24)Hoeve losse bestanddelen, Schipperiestraat 12 Veurne (Houtem);
- 25)Z.g. "Die Blauwlandouwe", hoevegebouwen, boerenhuis, Sikkelstraat 1 Veurne (Houtem);
- 26)Hoevegebouwen, boerenhuis 1779, schuur met inscriptie, Sikkelstraat 2 Veurne (Houtem);
- 27)Hoevegebouwen, z.g. "Landmanshoeve", woonhuis 1865, Sikkelstraat 3 Veurne (Houtem);
- 28)Hoevegebouwen, Sikkelstraat 7 Veurne (Houtem);
- 29)Hoevegebouwen, Westmoerstraat 1 Veurne (Houtem);
- 30)Hoevegebouwen, z.g. "'t Oud Lindenhof", Blauwhuisstraat 1 Veurne (Vinkem);
- 31)Herenhoeve, z.g. "Blauwhuis", 1558 Blauwhuisstraat 3 Veurne (Vinkem);
- 32)Hoevegebouwen, Blauwhuisstraat 5 Veurne (Vinkem);
- 33)Dorpshoeve, Gouden-Hoofdstraat 16 en 41 Veurne (Vinkem);
- 34)Hoevetje, Gouden-Hoofdstraat 70 Veurne (Vinkem);
- 35)Hoevegebouwen, Gouden-Hoofdstraat 72 Veurne (Vinkem);
- 36)Hoevegebouwen, Houtemstraat 29 Veurne (Vinkem);
- 37)Hoeve, Gouden Hoofdstraat 33 Veurne (Wulveringem);
- 38)Z.g. "Torreelen", hoevegebouwen 1640, vml. Leenhof, Houtemstraat 30 Veurne (Vinkem);
- 39)Hoevegebouwen, Izenbergstraat 4 Veurne (Vinkem);

- 40) Hoevegebouwen, boerenhuis 1779, Joe Englishstraat 2 Veurne (Vinkem);
- 41) Z.g. "Hooiweghoeve", hoeve losse bestanddelen, Joe Englishstraat 7 Veurne (Vinkem);
- 42) Hoevegebouwen, z.g. "Schapenhof", Kwadestraat 25 Veurne (Vinkem);
- 43) Z.g. "Kapelhof", hoevegebouwen, kapel 1947, Zomerweg 4 Veurne (Vinkem);
- 44) Hoevegebouwen, jaartal 1839 op stalvleugel, Boonakkerstraat 3 Veurne (Wulveringem);
- 45) Hoevegebouwen, jaartallen 1713 en 1782, Boonakkerstraat 4 Veurne (Wulveringem);
- 46) Z.g. "Hof ter Daele", horecabedrijf, vml. hoeve, Boonakkerstraat 5, Veurne (Wulveringem);
- 47) Hoevegebouwen: boerenhuis kern XVIII, nieuwe loods, Boonakkerstraat 9, Veurne (Wulveringem);
- 48) Boerenhuis, hoevegebouwen, Gouden-Hoofdstraat 6 Veurne (Wulveringem);
- 49) Gesloten dorpshoeve, boerenhuis, Gouden-Hoofdstraat 42 Veurne (Wulveringem);
- 50) Langsschuur, Gouden-Hoofdstraat (naast nr. 46), Veurne (Wulveringem);
- 51) Boerenhuis van hoeve met losse bestanddelen, Groeneplaats 3 Veurne (Wulveringem);
- 52) Boerenhuis en hoevegebouwen, Karreweg 2 Veurne (Wulveringem);
- 53) Hoevegebouwen, z.g. "De Slove", Kwadestraat 26 Veurne (Wulveringem);
- 54) Hoevegebouwen, Kwadestraat 31 Veurne (Wulveringem);
- 55) Hoevegebouwen, z.g. "'t Swaenhof", Moerestraat 1 Veurne (Wulveringem);
- 56) Hoevegebouwen, z.g. "Den Elzentap", Sikkelstraat 9 Veurne (Wulveringem);
- 57) Hoevegebouwen, Sikkelstraat 10 Veurne (Wulveringem);
- 58) Hoevegebouwen, z.g. "Ooievaarsnest", Sikkelstraat 11 Veurne (Wulveringem);
- 59) Semi-gesloten hoeve, boerenhuis en bijgebouwen, Zwaantje 2, Veurne (Wulveringem);
- 60) Hoebetje met boerenhuis, Zwaantje 13 Veurne (Wulveringem);
- 61) Hoevegebouwen, Zwaantje 18, Veurne (Wulveringem);
- 62) Hoevegebouwen, Zwaantje 22, Veurne (Wulveringem);

Herbergen :

- 1) Vml. herberg, breedhuis uit XIXB met winkelpui, Dorpsstraat 10 Veurne (Houtem);
- 2) Vml. afspanning z.g. "Au rendez-vous des chasseurs, Hondshootebaan 10 Veurne (Houtem) ;
- 3) Breedshuis, z.g. "In de doode mannen ", Houtemstraat 28 Veurne (Houtem);
- 4) Z.g. "In de Wandeling. Estaminet", herberg, Houtemstraat 33, Veurne (Vinkem);
- 5) Dubbelhuis, vml. Herberg, Gouden-Hoofdstraat 2, Veurne (Wulveringem);
- 6) Vml. herberg "In de de meiboom", Wulveringemstraat 7 Veurne (Wulveringem);
- 7) Vml. herberg "In Sint-Elooi", Gouden Hoofdstraat 43 Veurne (Wulveringem);

- 8) Vml. herberg, boerenhuis en hoevegebouwen, Zwaantje 4 Veurne (Wulveringem);
- 9) Z.g. "In het Gouden Hoofd Afspanning", enkelhuis, Gouden-Hoofdstraat 66 Veurne (Vinkem);
- 10) Hoekhuis, breedhuis, vml. Herberg Zwaantje 19 Veurne (Wulveringem);

Molens:

- 1) 19de eeuwse molenromp z.g. La Seine, Middenweg, Veurne-Houtem;

Andere:

- 1) Heldenkruis Joe English, Joe Englishstraat, Veurne (Vinkem);
- 2) Gemeenteschool 1871, dubbelhuis, Vinkemstraat 13, Veurne (Vinkem);
- 3) Gemeentehuis Beauvoorde, tevens school; dubbelhuis, Gouden-Hoofdstraat 28 Veurne (Wulveringem);

h) Levend erfgoed :

- 1) Houtem, Sakramentstraat, oude meidoornhaag op een weiderand;
- 2) Houtem, Sikkelstraat nr 6, nabij het toponiem Elzentap, meidoornhaag en geknotte Marilandica- en Zwarte populier;
- 3) Houtem, voormalige hoeve 'Eikenbrand': geknotte Zomerlinde;
- 4) Houtem, Landmanstraat knotbomen van de wilg *Salix x rubens Basfordiana*, - mandenmakerswilg;
- 5) Houtem, Rond en op het kerkhof: veel Buxus- en Taxusbepanting;
- 6) kerk van Wulveringem: c.160 gekandelaarde linden en twee mooie Hulsten (diameter 115 en 126 cm);
- 7) Kasteelpark van Beauvoorde;
- 8) Gouden hoofdstraat, Wulveringem. verwilderde haag.

Art. 3. De aflijning van de ankerplaats op schaal 1/25.000 wordt weergegeven op het plan als bijlage.

Brussel,

24 DEC. 2008

Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van
Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening,

Dirk VAN MECHELEN